

PARLAMENT EUROPEJSKI

2004



2009

Dokument z posiedzenia

WERSJA OSTATECZNA
A6-0206/2006

2.6.2006

SPRAWOZDANIE

w sprawie ram politycznych dla wzmocnienia przemysłu UE – w kierunku
bardziej zintegrowanego podejścia do polityki przemysłowej
(2006/2003(INI))

Komisja Przemysłu, Badań Naukowych i Energii

Sprawozdawca: Joan Calabuig Rull

SPIS TREŚCI

	Strona
PROJEKT REZOLUCJI PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO	3
UZASADNIENIE	10
OPINIA KOMISJI ZATRUDNIENIA I SPRAW SOCJALNYCH	14
PROCEDURA	18

PROJEKT REZOLUCJI PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO

**w sprawie ram politycznych dla wzmocnienia przemysłu UE – w kierunku bardziej zintegrowanego podejścia do polityki przemysłowej
(2006/2003(INI))**

Parlament Europejski,

- uwzględniając komunikat Komisji zatytułowany: „Wdrażanie wspólnotowego programu lizbońskiego: Ramy polityczne dla wzmocnienia przemysłu UE – w kierunku bardziej zintegrowanego podejścia do polityki przemysłowej” (COM(2005)0474),
 - uwzględniając towarzyszące mu dokumenty robocze służb Komisji (SEC(2005)1215, SEC(2005)1216 i SEC(2005)1217),
 - uwzględniając konkluzje Rady ds. Konkurencyjności z dnia 28 listopada 2005 r.,
 - uwzględniając konkluzje prezydencji ze szczytu Rady Europejskiej w Brukseli w dniach 23 i 24 marca 2006 r.,
 - uwzględniając opinię Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego¹,
 - uwzględniając art. 45 Regulaminu,
 - uwzględniając sprawozdanie Komisji Przemysłu, Badań Naukowych i Energii, oraz opinię Komisji Zatrudnienia i Spraw Socjalnych (A6-0206/2006),
- A. mając na uwadze, że we wspomnianym komunikacie Komisji, w oparciu o szczegółową analizę konkurencyjności 27 odrębnych branż, nakreślony został program prac w zakresie polityki przemysłowej w przemyśle wytwórczym na nadchodzące lata;
- B. mając na uwadze, że dynamiczny i wysoce konkurencyjny przemysł stanowi nieodzowny warunek wstępny osiągnięcia wyższych standardów socjalnych i środowiskowych,
- C. mając na uwadze, że przemysł wytwórczy stanowi w przybliżeniu 20% produkcji i zatrudnia około 34 mln osób;
- D. mając na uwadze, że Rada uznaje wagę przemysłu wytwórczego będącego źródłem nowych i innowacyjnych produktów;
1. z zadowoleniem przyjmuje komunikat Komisji ustanawiający ramy polityczne i ulepszony program prac na rzecz przemysłu wytwórczego na nadchodzące lata; uważa, że wspomniany komunikat stanowi podstawę tworzenia solidnej i zrównoważonej polityki przemysłowej, łącząc w sobie specyficzne działania sektorowe i międzysektorowe inicjatywy polityczne;
 2. przyznaje, że przemysł wytwórczy odgrywa istotną rolę w UE; zaznacza, że wytwórczość,

¹ INT/288 - CESE 1435/2005.

usługi i handel są ściśle ze sobą powiązane we współczesnej gospodarce i że związki te stają się coraz silniejsze; dlatego też zdecydowanie wspiera rozwój spójnej polityki przemysłowej na poziomie unijnym, aby sprostać wyzwaniom globalizacji;

3. przypomina, że UE powinna postawić sobie za cel pozostanie potęgą w dziedzinie przemysłu, a nie ograniczać się jedynie do rozwoju sektora usług;
4. uważa, że Wspólnota powinna czuwać nad opracowywaniem wspólnych strategii poprawy konkurencyjności w dziedzinie przemysłu i usług oraz nad promowaniem godnych naśladowania rozwiązań w zakresie warunków działalności przedsiębiorstw i przedsiębiorczości, obejmujących odpowiedzialność społeczną przedsiębiorstw oraz równouprawnienie kobiet i mężczyzn;
5. przypomina, że cele strategii lizbońskiej to minimum, którego realizacja powinna być obowiązkiem państw członkowskich; zwraca uwagę, że w ostatnim czasie kilka państw członkowskich przyjęło krajowe strategie na rzecz wzmocnienia przemysłu wytwórczego; uważa, że istnienie oddzielnych strategii krajowych może utrudnić rozwój europejskiej polityki przemysłowej oraz że lepsza koordynacja działań podejmowanych przez państwa członkowskie i działań wspólnotowych mogłaby doprowadzić do ich wzmocnienia; dlatego nalega, by Komisja i państwa członkowskie opracowały mechanizmy umożliwiające skuteczną koordynację działań podejmowanych w tej dziedzinie, włączając do tych prac rządy, przemysł i zainteresowane strony na poziomie unijnym, krajowym i regionalnym;
6. przypomina, że działania ze strony rządów są niezbędne, aby zapewnić trwałe i zachęcające ramy działalności dla przemysłu, które zagwarantują pewność prawną; podkreśla, że nowoczesny sektor publiczny jest niezbędny do rozwiązywania kwestii infrastrukturalnych i rozwijania zarówno edukacji jak i innowacji;
7. uznaje, że polityka przemysłowa na szczeblu wspólnotowym, wspierająca i uzupełniająca politykę przemysłową państw musi mieć na celu opracowywanie europejskich wzorów doskonałości, przyczyniając się do synergii pomiędzy lokalnymi rynkami pracy i centrami badań naukowych pod względem oferowanych przez nie umiejętności, nie zaniedbując jednocześnie ram politycznych i makroekonomicznych ukierunkowanych na rozwój oraz będących drogą do wspierania większych inwestycji oraz tworzenia dobrobytu i wysokiej jakości miejsc pracy, dla których gwarantowane są prawa pracownicze; z zadowoleniem przyjmuje fakt, że komunikat Komisji podaje definicję europejskiej polityki przemysłowej; podkreśla jednak, że podejście to nie może być czysto horyzontalne, jako że istnieje także potrzeba uwzględnienia specyfiki poszczególnych sektorów;
8. wspiera inicjatywy przedstawione w komunikacie; z zadowoleniem przyjmuje szczegółowe analizy sporządzone dla 27 branż oraz jasny charakter zaleceń; uważa jednakże, że wyzwanie stanowi obecnie konkretna realizacja tych inicjatyw; uważa, że aby zapewnić długofalową spójność realizacji, należy koordynować proponowane inicjatywy poprzez jedną dyrekcję generalną, a mianowicie Dyrekcję Generalną ds. przedsiębiorstw i przemysłu oraz Radę UE ds. konkurencyjności; w związku z powyższym wzywa Komisję do poinformowania Parlamentu o postępach w realizacji inicjatyw jeszcze przed końcem tego roku; zwraca się również do Komisji o rozważenie możliwości dokonywania systematycznej oceny i regularnego bilansu korzyści i wartości

dodanej wynikających z niektórych działań, jak na przykład grupy wysokiego szczebla, panele innowacji czy grupy robocze, niezależnie od branży, w jakiej przewiduje się te działania;

9. zachęca Komisję do poświęcenia szczególnej uwagi wszystkim sektorom przemysłu wytwórczego i, tam gdzie to konieczne, do uzupełnienia zaległości w zakresie przeprowadzania analiz pewnych sektorów i działań, jakie powinny zostać podjęte, biorąc pod uwagę wysoki stopień koncentracji regionalnej pewnych sektorów przemysłowych;
10. uznaje konieczność podniesienia konkurencyjności przemysłu wytwórczego; z zadowoleniem przyjmuje fakt podkreślania przez Komisję socjalnej odpowiedzialności przedsiębiorstw oraz potrzeby zrównoważonego rozwoju; zachęca Komisję do potraktowania z taką samą uwagą kwestii środowiska pracy, zdrowia i bezpieczeństwa pracowników, aby zagwarantować utworzenie liczniejszych i lepszych miejsc pracy;
11. uznaje, że prowadzenie europejskiej polityki przemysłowej w sektorach strategicznych dla gospodarki państw członkowskich Unii Europejskiej wymaga wzmocnienia istniejącego przemysłu, utrzymania otwarcia rynku wewnętrznego poprzez zastosowanie środków prawnych tam, gdzie jest to konieczne oraz uwzględnienia czynników konkurencyjności mogących wpływać na zatrudnienie w wielu państwach członkowskich, jak również wsparcia modernizacji ogółu przemysłu europejskiego, który jest lub może stać się konkurencyjny;
12. jest przekonany, że przyszłość przemysłu wytwórczego w Europie zależy od zwiększenia wartości dodanej i od lepszej jakości; dlatego wyraża zaniepokojenie, że cały handel unijny koncentruje się nadal wokół sektorów średnio-zaawansowanych technologii, wymagających niskich lub średnich kwalifikacji; uważa, że edukacja i szkolenia na wszystkich poziomach są kluczowe zarówno dla podnoszenia kwalifikacji siły roboczej, jak i dla ułatwienia przemian strukturalnych; żałuje, że w komunikacie nie poświęcono wystarczającej uwagi zagadnieniom edukacji, kształcenia ustawicznego i szkoleń; nalega, by państwa członkowskie zwiększyły wysiłki, by zachęcić młodych studentów do podejmowania studiów technicznych i naukowych;
13. wyraża zadowolenie, iż Komisja uznała fakt, że wysoko wykwalifikowana i elastyczna siła robocza stanowi najważniejszy zasób UE i najważniejszy czynnik decydujący o jej konkurencyjności; wzywa UE do skoncentrowania się na wzmocnieniu podnoszenia kompetencji pracowników na wszystkich szczeblach, zwłaszcza pracowników niewykwalifikowanych;
14. ocenia ponadto pozytywnie propozycje Komisji mające na celu rozwiązanie problemu niewystarczających kompetencji w przemyśle, a mianowicie politykę promującą przejrzystość, przenoszenie i uznawanie kwalifikacji oraz określanie faktycznych potrzeb w zakresie kompetencji w poszczególnych sektorach oraz wskazywanie dziedzin, w których występuje deficyt kompetencji;
15. zwraca uwagę, że niezbędne są lepiej zdefiniowane inwestycje w podnoszenie kwalifikacji pracowników, przykładowo w ramach operacyjnych programów naukowo-technicznych powiązanych ze szkoleniem, których celem jest zapewnianie wysokiej jakości i zróżnicowanie oferty edukacyjnej w różnych państwach członkowskich;

16. zachęca przedsiębiorstwa do gwarantowania najlepszych warunków kształcenia swych pracowników poprzez ciągłe szkolenia zawodowe, dla których same przedsiębiorstwa tworzyłyby programy wiedzy i umiejętności oraz ponosiły ogólną odpowiedzialność za ustawiczne kształcenie i ciągłą poprawę kompetencji swoich pracowników;
17. uważa, że transfer wiedzy i stosowanie wyników badań naukowych w nowych produktach i procesach są w dalszym ciągu niewystarczające w przemyśle wytwórczym, w szczególności w przypadku małych i średnich przedsiębiorstw (MŚP); z tego względu uważa, że niezbędne jest wypełnienie luki między wspólnotowymi badaniami naukowymi a sektorem rynkowym; wyraża przekonanie, że należy zwrócić szczególną uwagę, by problem ten został rozwiązany wspólnie i nalega, by Komisja i państwa członkowskie szybko wystąpiły z konkretnymi rozwiązaniami; przypomina w związku z tym, że należy w jak najbardziej racjonalny sposób wykorzystać możliwości oferowane przez program ramowy na rzecz konkurencyjności i innowacji;
18. zauważa potrzebę odrębnego uwzględnienia specyfiki mikro i małych przedsiębiorstw, problemów tych przedsiębiorstw nie da się bowiem porównać z problemami dużych przedsiębiorstw;
19. uznaje, że niezbędne jest stworzenie mechanizmów bezpośredniego wsparcia działalności badawczej prowadzonej przez konsorcja, z udziałem przedsiębiorstw i jednostek badawczych lub zespołów uniwersyteckich, oraz do promowania w ten sposób szybszego transferu kompetencji i technologii;
20. podkreśla, zgodnie ze stanowiskiem zawartym w sprawozdaniu niezależnej grupy eksperckiej w sprawie badań, rozwoju i innowacji, że pomoc publiczna udzielana przedsiębiorstwom innym niż MŚP jest właściwa, jeśli jej celem jest zachęcanie do współpracy z innymi przedsiębiorstwami, MŚP, ośrodkami akademickimi w obrębie „otwartych klastrów innowacji”, biegunów doskonałości i wspólnych programów badawczo-rozwojowych;
21. zwraca uwagę, że dobrobyt UE jest uzależniony od opracowania światowej klasy nowoczesnych europejskich gałęzi przemysłu;
22. z zadowoleniem przyjmuje pomysł stworzenia platform technologicznych, które stymulować będą linie rozwojowe badań naukowych spełniających wymogi rynku; uważa jednakże, że niezbędne jest przeznaczenie większych środków finansowych na stosowane badania naukowe w zakresie produktów innowacyjnych; dlatego też wyraża zadowolenie, że Europejski Bank Inwestycyjny (EBI) zamierza znacznie zwiększyć środki finansowe na sprzyjające wzrostowi gospodarczemu inwestycje w dziedzinie badań naukowych i rozwoju oraz MŚP; przypomina konkluzje wspomnianej wyżej Rady Europejskiej z Brukseli, w których przewidziano do 30 mld euro w kapitale wysokiego ryzyka i gwarantowanych pożyczkach bankowych na wspieranie innowacyjności i wzmocnienie działań w zakresie badań naukowych i rozwoju; zachęca Komisję i EBI, by w odpowiedzi na te konkluzje, wspólnie z sektorem prywatnym podjęły praktyczne działania;
23. podkreśla, że w nanonaukach i nanotechnologiach tkwi znaczny potencjał; dlatego też nalega, aby sektor przemysłowy śledził postępy technologiczne oraz europejski program działań w tej dziedzinie na lata 2005-2009, co pozwoli mu wykorzystać możliwości i

nowe horyzonty, jakie otwierają się przed każdym z sektorów przemysłu;

24. podkreśla problem dostępu do kapitału finansowego i kapitału wysokiego ryzyka, szczególnie w przypadku nowych firm oraz MŚP; dlatego zachęca Komisję do pełnego włączenia EBI i Europejskiego Funduszu Inwestycyjnego w prace nad inicjatywami sektorowymi;
25. uważa za bardzo słuszne powołanie grupy wysokiego szczebla w celu zagwarantowania, że przepisy dotyczące przemysłu, energii i środowiska naturalnego będą spójne z celem, jakim jest poprawa trwałości i konkurencyjności; zwraca uwagę na konieczność analizy nie tylko rynku elektryczności, ale także rynku gazu naturalnego z uwagi na ich istotny wpływ na pewne gałęzie przemysłu wytwórczego;
26. zaznacza, że gałęzie przemysłu wytwórczego charakteryzują się często koncentracją regionalną; dlatego nalega, by władze regionalne i krajowe, współpracując ściśle z podmiotami gospodarczymi i społecznymi, nakreśliły lokalne plany strategiczne dla obszarów, które są lub mają odpowiedni potencjał, by stać się ośrodkami innowacyjnych klasterów wytwórczych; nawołuje w związku z tym do ukierunkowania lokalnych planów strategicznych na lepsze wykorzystanie sektora pierwszego wytwarzania dóbr, potencjału badań naukowych oraz wszelkich porównywalnych atutów poszczególnych regionów; nawołuje państwa członkowskie do wykorzystania w pełni możliwości, jakie dają fundusze strukturalne w tym zakresie;
27. zwraca uwagę na potrzebę uwzględniania w przyszłych działaniach podejmowanych w ramach europejskiej polityki przemysłowej nie tylko wymiaru sektorowego, lecz również terytorialnego; zaznacza, że obszary o dużej koncentracji przemysłu wytwórczego wymagają, by polityka i przemysłowa i gospodarcza była dostosowana do ich szczególnych potrzeb; dlatego też Parlament zwraca się do Komisji o realizację propozycji zawartych w komunikacie poprzez kontynuację rozważań nad możliwością zacieśnienia współpracy między regionami stojącymi przed podobnymi problemami i wyzwaniem oraz ocenę możliwości istniejących w zakresie tworzenia sieci obejmujących przedsiębiorstwa wytwórcze zlokalizowane w tych regionach i zmierzających do wspierania rozwoju i koordynacji odpowiedniej polityki przemysłowej i gospodarczej;
28. uważa, że fundusze strukturalne mogą w istotny sposób przyczynić się do wzmocnienia przemysłu; dlatego też krytykuje ograniczenie przeznaczonych na nie środków budżetowych w ramach perspektywy finansowej, które po części wpłynie na możliwości promowania przez UE innowacji oraz podwyższania poziomu wykształcenia pracowników, a częściowo na warunki pracy; liczy na to, że Rada zgodzi się na znaczne zwiększenie sum przeznaczonych na fundusze strukturalne;
29. z zadowoleniem przyjmuje propozycję Komisji zmierzającą do połączenia i skoordynowania polityki przemysłowej z polityką w pozostałych dziedzinach, w tym z polityką spójności, ochrony środowiska, badań i rozwoju oraz z polityką energetyczną; zwraca uwagę na wzajemne powiązania między polityką spójności i polityką przemysłową, zważywszy że do powodzenia polityki przemysłowej i wzmocnienia znaczącej roli europejskich rad zakładowych konieczna jest infrastruktura i zasoby ludzkie, dlatego też niezbędna jest spójność między działaniami politycznymi w różnych dziedzinach, a także znaczny udział społeczeństwa;

30. uważa, że sektory, które muszą stawić czoła bezwzględniej międzynarodowej konkurencji, powinny wspólnie podjąć działania ułatwiające im restrukturyzację i modernizację; w związku z powyższym przytacza szereg takich inicjatyw, wśród których dobrym przykładem są LeaderSHIP 2015, CARS21 czy grupa wysokiego szczebla ds. przemysłu tekstylnego i odzieżowego; ze względu na potrzebę podjęcia nagłych działań w tych dwóch ostatnich sektorach zwraca się do Komisji o przedstawienie konkretnych propozycji do jesieni 2006 r., umożliwiając w ten sposób ich przyjęcie przez Radę i wydanie opinii przez Parlament przed końcem 2006 r.; wyraża zadowolenie, że Komisja zamierza ustanowić takie sektorowe inicjatywy dla przemysłu farmaceutycznego, chemicznego, obronnego i kosmicznego oraz budowy maszyn;
31. jest zdania, że w debacie powinny wziąć udział pracownicze związki zawodowe, organizacje konsumenckie i stowarzyszenia przedsiębiorców reprezentujące poszczególne sektory, by umożliwić wypracowanie najbardziej wszechstronnych rozwiązań w dziedzinie polityki przemysłowej, które będą najlepiej dostosowane do ich potrzeb;
32. podkreśla, jak istotne jest nawiązanie dialogu ze wszystkimi zainteresowanymi stronami i z zadowoleniem przyjmuje powołanie grupy wysokiego szczebla ds. konkurencyjności, energii i ochrony środowiska;
33. jest zdania, że Europejski Fundusz Dostosowania do Globalizacji powinien nie tylko koncentrować się na wsparciu pracowników zwolnionych z przyczyn związanych z globalizacją w znalezieniu nowego zatrudnienia, ale również sprzyjać zmianom strukturalnym i restrukturyzacji sektorów, które umożliwią utworzenie nowych miejsc pracy i zwiększą konkurencyjność sektorów w dobie globalizacji;
34. nadal uważa, że nie należy udzielać pomocy wspólnotowej przedsiębiorstwom, które po uzyskaniu pomocy publicznej jednego z państw członkowskich przenoszą swą działalność produkcyjną do innego państwa, nie wypełniając całkowicie postanowień umowy zawartej z tym państwem członkowskim;
35. wskazuje na kluczowe znaczenie dialogu między przedsiębiorcami i pracownikami w sprawach dotyczących modernizacji i określaniu sposobów przewidywania i wprowadzania zmian wymaganych w sektorach, tak by pozostały one lub stały się konkurencyjne;
36. nawołuje Komisję do sporządzenia gruntownej analizy obecnej sytuacji gałęzi przemysłu wytwórczego w nowych państwach członkowskich oraz rysujących się przed nimi wyzwań, a także do zapewnienia właściwego stosowania przepisów wspólnotowych; w ślad za tym można byłoby dokonać agregacji danych dla EU 25 i dopiero wtedy wysnuwać oceny poszczególnych sektorów i zalecenia odnośnie dalszej polityki przemysłowej;
37. zwraca się do Komisji o opracowanie kolejnych działań wspierających przedsiębiorstwa eksportujące oraz te, które inwestują w dużym stopniu w projekty badawcze i innowacyjne;
38. nakłania Komisję do skoncentrowania się na obszarze nadzoru rynkowego i zwalczaniu nieuczciwej konkurencji oraz fałszowania towarów; zachęca Komisję do przedstawienia

do końca tego roku konkretnych propozycji w obszarze ochrony i egzekwowania praw własności intelektualnej; w związku z tym uważa za niezbędne podwojenie wysiłków w celu ścigania przywozu fałszowanych produktów pochodzących z krajów trzecich poprzez wymianę informacji między państwami członkowskimi i stosowanie bardziej zaawansowanych technologii w punktach, w których towary te przekraczają granicę UE;

39. wzywa Komisję do przeprowadzenia kontroli i określenia, w jakim zakresie występuje zgodność importowanych produktów z europejskim prawodawstwem w zakresie ochrony środowiska i ochrony zdrowia konsumentów, a także w jakiej mierze zmniejsza to konkurencyjność produktów europejskich;
40. podkreśla, iż istotne jest, by przedsiębiorstwa przemysłu wytwórczego miały dostęp do rynku; nalega, by Komisja we współpracy z zainteresowanymi branżami kontynuowała wysiłki zmierzające do określenia praktyk międzynarodowych, zwłaszcza w zakresie uregulowań i dotacji, mogących negatywnie wpływać na konkurencyjność przedsiębiorstw europejskich, a także do zniesienia przeszkód w handlu i inwestycjach, które są niezgodne z zasadami międzynarodowymi; uważa, że porozumienia dwustronne umożliwiają stawianie czoła tym wyzwaniom w uczciwy, przejrzysty sposób, nie zapominając o przyszłości, i tak, aby zasada wzajemności stała się obowiązującą normą w stosunkach handlowych Unii;
41. zaznacza, że przepisy prawne mające na celu włączenie zagadnień środowiskowych do polityki i strategii gospodarczych powinna pozostawić państwom członkowskim możliwość elastycznego doboru instrumentów ekonomicznych i finansowych;
42. uważa, że przyjmując środki, w szczególności w ramach WTO, należy uwzględniać kontekst i specyfikę każdego sektora oraz szanse, wyzwania i trudności, jakie napotykają poszczególne państwa członkowskie;
43. nawołuje państwa członkowskie i Komisję, by dążyły do realizacji celów związanych z trwałym rozwojem poprzez rozsądne zrównoważenie aspektów gospodarczych, społecznych i środowiskowych;
44. zobowiązuje swojego Przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji Radzie oraz Komisji, jak również rządowi i parlamentowi państw członkowskich.

UZASADNIENIE

Silny i kwitnący sektor wytwórczy ma zasadnicze znaczenie dla pełnego rozwijania potencjału UE. Przemysł wytwórczy UE stanowi w przybliżeniu 20% produkcji UE i zatrudnia około 34 mln osób. Ponad 80 % wydatków na badania i rozwój w unijnym sektorze prywatnym pochodzi z przemysłu wytwórczego. W przemyśle wytwórczym powstają nowe i innowacyjne produkty, które stanowią około 75% eksportu UE. Przemysł wytwórczy UE składa się w przeważającej mierze z małych i średnich przedsiębiorstw (MŚP). Ponad 99 % przedsiębiorstw i 58 % zatrudnienia w przemyśle wytwórczym stanowią MŚP.

Pomimo, że unijny przemysł wytwórczy ma ogromny potencjał tworzenia dobrobytu i miejsc pracy, musi on stawić czoła szybkim przemianom technologicznym oraz wzrastającej presji konkurencji, zarówno ze strony sektorów wysokiej technologii, jak i tych bardziej rozwiniętych sektorów. Pomimo, że większość poszczególnych sektorów branży wytwórczej UE osiąga dobre wyniki, ogólna struktura przemysłu wytwórczego UE nie sytuje go najlepiej w kontekście globalnym. Nawet, jeżeli delokalizacja miejsc pracy do krajów o niskich kosztach wytwarzania została ograniczona w przypadku większości gałęzi przemysłu wytwórczego, wzrastająca międzynarodowa konkurencja w zakresie wydatków na badania naukowe i rozwój oraz bezpośrednich inwestycji zagranicznych stanowi przedmiot poważnych obaw. Stworzenie odpowiednich warunków do rozwoju przemysłu wytwórczego w Europie stanowi więc kluczowe, ale również bardzo złożone wyzwanie.

Wśród nowych programów wpisanych w ramy programu lizbońskiego zabrakło wysiłku, by skoncentrować się na kwestiach sektorowych, szczególności w przemyśle wytwórczym oraz by ustanowić podstawę dla środków wsparcia sektorowego lub pionowego. Komunikat Komisji wychodzi na przeciw tej potrzebie.

Komunikat ten przedstawia zarys prac na rzecz polityki przemysłowej dotyczącej przemysłu wytwórczego na nadchodzące lata. Analizowane branże przemysłu wytwórczego są zgrupowane w czterech obszernych obszarach przemysłowych: branże spożywcze i związane z nauką o życiu, branże budowy maszyn i systemów, branże związane z modą i wzornictwem oraz branże surowców i półwyrobów. W tych obszarach dokonuje się szczegółowej analizy 27 odrębnych branż, biorąc pod uwagę czynniki kluczowe dla zwiększenia konkurencyjności i dalszego rozwoju, takie jak: wiedza, lepsze prawodawstwo, ochrona środowiska, energia, handel i zmiany strukturalne.

Na podstawie tej analizy przyjęte zostały szczegółowe zalecenia służące wspieraniu wzrostu gospodarczego, wydajności i konkurencyjności w każdym z analizowanych sektorów. Dodatkowo zaproponowano siedem międzysektorowych inicjatyw politycznych w celu sprostania wspólnym wyzwaniom i wzmocnienia synergii:

- Inicjatywa dotycząca praw własności intelektualnej i fałszerstw
- Grupa wysokiego szczebla do spraw konkurencyjności, energii i ochrony środowiska
- Zewnętrzne aspekty konkurencyjności i dostępu do rynku

- Nowy program uproszczenia prawodawstwa
- Poprawa kwalifikacji siły roboczej w poszczególnych sektorach
- Zarządzanie zmianami strukturalnymi w przemyśle
- Zintegrowane europejskie podejście do badań i innowacji w przemyśle

Ponadto, Komisja proponuje, by ustanowić szereg nowych inicjatyw sektorowych:

- Forum farmaceutyczne
- Śródkresowy przegląd strategii z zakresu nauk o życiu i biotechnologii
- Grupa wysokiego szczebla do spraw przemysłu chemicznego
- Grupa wysokiego szczebla do spraw przemysłu obronnego
- Europejski program kosmiczny
- Grupa zadaniowa do spraw konkurencyjności ICT
- Dialog polityczny dotyczący przemysłu maszynowego

Sprawozdawca z zadowoleniem przyjmuje wspomniany komunikat. Odrzucając powrót do wybiórczego i interwencjonistycznego podejścia, komunikat uwzględnia specyficzny charakter poszczególnych sektorów i proponuje „skrojone na miarę” połączenie strategii, dostosowanych do istniejących możliwości oraz wyzwań, jakim muszą sprostać. Poprzez połączenie w jedną inicjatywę szeregu strategii politycznych o różnych wymiarach mających kluczowe znaczenie dla przemysłu, inicjatywy horyzontalne mogą przyczynić się do zwiększenia spójności i integracji między obszarami polityki, poprawiając w ten sposób ich konkurencyjność.

Sprawozdawca pragnie podkreślić znaczenie takich działań i przyjmie z zadowoleniem dodatkowe działania idące w tym kierunku:

- dogłębna analiza sytuacji i perspektywy dla przemysłu wytwórczego w nowych państwach członkowskich;
- znaczenie edukacji, szkoleń i transferu wiedzy w kształtowaniu obecnej struktury przemysłu w kierunku społeczeństwa opartego na wiedzy i innowacji;
- koordynacja między krajowymi (i lokalnymi) kierunkami polityki przemysłowej i działaniami Wspólnoty;
- konieczność włączenia wszystkich zainteresowanych stron, a w szczególności partnerów społecznych, do prac zmierzających do nakreślenia przyszłości poszczególnych gałęzi przemysłu;
- rzeczywiste wdrażanie inicjatyw sektorowych, które zaowocują poprawą warunków ramowych dla przemysłu wytwórczego;
- znaczący wzrost nieuczciwej konkurencji, z jakim boryka się przemysł wytwórczy w związku z niezgodnymi z normami lub sfałszowanymi wyrobami na rynku unijnym;
- rola EBI oraz EFI w realizacji inicjatyw sektorowych, tam gdzie brak środków finansowych został zidentyfikowany jako przyczyna niemożności ich realizacji;

Sprawozdawca zdecydowanie uważa, że przyszłość unijnego przemysłu wytwórczego zależy od nieustannego koncentrowania się na podnoszeniu wartości i jakości wyrobów. Wymaga to

dostosowań w przedsiębiorstwach, dostosowań strukturalnych łańcucha wartości i przejścia na opartą na wiedzy i innowacyjną produkcję. Proces ten powinien odbywać się w ścisłej współpracy z partnerami społecznymi, a tam, gdzie to możliwe, udział finansowy Europejskiego Funduszu Dostosowania do Globalizacji powinien koncentrować się na takim sposobie restrukturyzacji i modernizacji gałęzi unijnego przemysłu wytwórczego.

15.5.2006

OPINIA KOMISJI ZATRUDNIENIA I SPRAW SOCJALNYCH

dla Komisji Przemysłu, Badań Naukowych i Energii

w sprawie ram politycznych mających na celu wzmocnienie przemysłu produkcyjnego w UE
– w kierunku bardziej zintegrowanego podejścia do polityki przemysłowej
(2006/2003(INI))

Sprawozdawca komisji opiniodawczej: Ilda Figueiredo

WSKAZÓWKI

Komisja Zatrudnienia i Spraw Socjalnych zwraca się do Komisji Przemysłu, Badań Naukowych i Energii, właściwej dla tej sprawy, o uwzględnienie w końcowym tekście projektu rezolucji następujących wskazówek:

1. przypomina, że przemysł wytwórczy w Europie stanowi 20% produkcji i zapewnia 34 miliony miejsc pracy oraz że Unia Europejska powinna postawić sobie za cel pozostanie potęgą w dziedzinie przemysłu, a nie ograniczać się jedynie do rozwoju sektora usług;
2. uznaje, że polityka przemysłowa na szczeblu wspólnotowym, wspierająca i uzupełniająca politykę przemysłową państw członkowskich musi mieć na celu opracowywanie europejskich wzorów doskonałości, przyczyniając się do współdziałania pomiędzy lokalnymi rynkami pracy i centrami badań pod względem oferowanych przez nie umiejętności, nie zaniedbując jednocześnie ram politycznych i makroekonomicznych w celu promowania rozwoju inwestycji, wytwarzania bogactw oraz tworzenia dobrych miejsc pracy gwarantujących prawa pracownicze; z zadowoleniem przyjmuje fakt, że dokument Komisji dotyczący strategii politycznej podaje definicję europejskiej polityki przemysłowej; podkreśla jednak, że podejście to nie może być czysto horyzontalne, jako że istnieje także potrzeba uwzględnienia specyfiki poszczególnych sektorów;
3. jest zdania w debacie powinny wziąć udział pracownicze związki zawodowe, organizacje konsumenckie i stowarzyszenia przedsiębiorców reprezentujące poszczególne sektory, co pozwoliłoby na wypracowanie najbardziej wszechstronnych rozwiązań w dziedzinie polityki przemysłowej, które będą najlepiej dostosowane do ich potrzeb;
4. podkreśla, jak istotne jest nawiązanie dialogu ze wszystkimi zainteresowanymi stronami i z zadowoleniem przyjmuje powołanie grupy wysokiego szczebla ds. konkurencyjności,

energii i ochrony środowiska;

5. zachęca Komisję do bardziej zdecydowanego stymulowania intensywnego i efektywnego dialogu społecznego oraz solidnych związków partnerskich pomiędzy pracodawcami, związkami zawodowymi oraz władzami państwowymi; podkreśla rolę dialogu społecznego jako pożytecznego narzędzia poprawy współpracy w poszczególnych przedsiębiorstwach oraz generalnie w przemyśle wytwórczym, które może przyczynić się do poprawy równowagi interesów poprzez angażowanie wszystkich aktorów społecznych w proces podejmowania decyzji oraz ich realizacji; uznaje znaczenie rad zakładowych;
6. uznaje, że prowadzenie europejskiej polityki przemysłowej w sektorach strategicznych dla gospodarki państw członkowskich Unii Europejskiej wymaga wzmocnienia istniejącego przemysłu, utrzymania otwarcia rynku wewnętrznego poprzez zastosowanie środków prawnych tam, gdzie ich zastosowanie jest konieczne oraz uwzględnienia czynników konkurencyjności mogących wpływać na zatrudnienie w wielu państwach członkowskich, jak również na wsparciu modernizacji ogółu przemysłu europejskiego, który działa lub może działać w warunkach zapewniających jego konkurencyjność;
7. uważa, że przyjmując środki, w szczególności w ramach WTO, należy uwzględniać kontekst i specyfikę każdego sektora oraz szanse, wyzwania i trudności, jakie napotykają poszczególne państwa członkowskie;
8. z radością przyjmuje propozycję Komisji zmierzającą do połączenia i skoordynowania polityki przemysłowej z polityką w pozostałych dziedzinach, zwłaszcza z polityką spójności, ochrony środowiska, badań i rozwoju oraz z polityką energetyczną; zwraca uwagę na wzajemne powiązania między polityką spójności i polityką przemysłową, zważywszy że do powodzenia polityki przemysłowej i wzmocnienia znaczącej roli europejskich rad zakładowych konieczna jest infrastruktura i zasoby ludzkie, dlatego też niezbędna jest spójność między działaniami politycznymi w różnych dziedzinach, a także znaczny udział społeczeństwa;
9. z radością przyjmuje uznanie przez Komisję faktu, że wysoko wykwalifikowane i elastyczne siły robocze stanowią najważniejszy zasób UE i najważniejszy czynnik decydujący o jej konkurencyjności; wzywa UE do skoncentrowania się na wzmocnieniu podnoszenia kompetencji pracowników na wszystkich szczeblach, zwłaszcza pracowników niewykwalifikowanych; jest zdania, że inwestycje w intensywniejsze doskonalenie zawodowe i podwyższanie kompetencji wszystkich pracowników są konieczne, aby zagwarantować konkurencyjność przemysłu wytwórczego UE w przyszłości;
10. ocenia ponadto pozytywnie propozycje Komisji mające na celu rozwiązanie problemu niewystarczających kompetencji w przemyśle, a mianowicie politykę promującą przejrzystość, przenoszenie i uznawanie kwalifikacji oraz określanie faktycznych potrzeb w zakresie kompetencji w poszczególnych sektorach oraz wskazywanie dziedzin, w których występuje deficyt kompetencji;
11. zwraca uwagę, że konieczne są zwiększone inwestycje w podnoszenie kwalifikacji pracowników, przykładowo w ramach operacyjnych programów naukowo-technicznych powiązanych ze szkoleniem, których celem jest zapewnianie wysokiej jakości i

zróżnicowanie oferty edukacyjnej w różnych państwach członkowskich;

12. zachęca przedsiębiorstwa do gwarantowania najlepszych warunków kształcenia swych pracowników poprzez ciągłe szkolenie zawodowe polegające na tworzeniu przez nie programów wiedzy i umiejętności oraz ogólnym podejmowaniu odpowiedzialności za ustawiczne kształcenie i ciągłą poprawę kompetencji swoich pracowników;
13. uważa, że fundusze strukturalne mogą w istotny sposób przyczynić się do wzmocnienia przemysłu; dlatego też krytykuje ograniczenie przeznaczonych na nie środków budżetowych w ramach perspektywy finansowej, które po części wpłynie na możliwości UE promowania innowacji oraz podwyższania poziomu wykształcenia pracowników, a częściowo na warunki pracy; liczy na to, że Rada zgodzi się na znaczne zwiększenie sum przeznaczonych na fundusze strukturalne i że państwa członkowskie wprowadzą skuteczne programy sprzyjające innowacji, badaniom naukowym i rozwojowi oraz kształceniu pracowników i przedsiębiorców, a także ułatwią dostęp do źródeł finansowania zakładom produkcyjnym, zwłaszcza bardzo małym przedsiębiorstwom oraz MŚP, ponownie podkreśla konieczność poprawy wydajności zużycia energii elektrycznej i zarządzania nią;
14. uznaje konieczność podniesienia konkurencyjności przemysłu wytwórczego; z radością przyjmuje fakt podkreślania przez Komisję socjalnej odpowiedzialności przedsiębiorstw oraz potrzeby zrównoważonego rozwoju; zachęca Komisję do przykładania równie dużej wagi do kwestii środowiska pracy, co do zdrowia i bezpieczeństwa pracowników, aby zagwarantować utworzenie liczniejszych i lepszych miejsc pracy;
15. uważa, że Wspólnota powinna czuwać nad opracowywaniem wspólnych strategii poprawy konkurencyjności w dziedzinie przemysłu i usług oraz nad promowaniem godnych naśladowania rozwiązań w zakresie warunków działalności przedsiębiorstw i przedsiębiorczości, obejmujących odpowiedzialność społeczną przedsiębiorstw oraz równouprawnienie kobiet i mężczyzn;
16. uznaje, że należy pilnie wzmocnić zdolności technologiczne i innowacyjność przedsiębiorstw; w tym celu niezbędne jest stworzenie mechanizmów bezpośredniego wsparcia działalności badawczej konsorcjów, z udziałem przedsiębiorstw i jednostek badawczych lub zespołów uniwersyteckich oraz do promowania w ten sposób szybszego transferu kompetencji i technologii;
17. podkreśla znaczenie współpracy pomiędzy państwami członkowskimi w zakresie zwiększania inwestycji w badania naukowe i rozwój; przypomina, że cele strategii lizbońskiej to minimum, którego realizacja powinna być obowiązkiem państw członkowskich;
18. apeluje o zwrócenie większej uwagi na przemiany i restrukturyzacje w przemyśle i odnotowuje z zadowoleniem fakt stworzenia funduszu, który ma być częścią globalnej polityki mającej wspomóc te przemiany;
19. podkreśla konieczność kontrolowania delokalizacji przedsiębiorstw w państwach członkowskich UE i zreformowania polityki przyznawania środków wspólnotowych w celu zagwarantowania zatrudnienia i rozwoju regionalnego, uznaje jednak, że

przedsiębiorstwa i ich pracownicy będą musieli stale dostosowywać się w celu stymulowania wzrostu i zatrudnienia; odwołuje się do modelu flexicurity (elastyczność i zabezpieczenie) charakteryzującego się wysoką elastycznością ze strony pracowników i wysokim poziomem zabezpieczenia socjalnego oraz wspieranego przez aktywną politykę rynku pracy; wzywa do poprawy kontroli i rozszerzenia możliwości śledzenia procesu wykorzystania funduszy europejskich w celu zagwarantowania ich właściwego zastosowania i wykluczenia możliwości wykorzystania ich na finansowanie delokalizacji, zarówno w obrębie terytorium Unii Europejskiej, jak i poza nią;

20. domaga się zapewnienia ochrony praw pracowników w procesie restrukturyzacji zakładów przemysłowych, tj. zapewnienia pełnej informacji i umożliwienia decydujących interwencji przedstawicielom pracowników, szczególnie europejskim radom zakładowym podczas całego procesu, w tym prawa weta oraz określenia kryteriów wypłacania pracownikom odszkodowań w przypadku naruszenia przez przedsiębiorstwo zobowiązań umownych;
21. jest zdania, że nie należy udzielać pomocy wspólnotowej przedsiębiorstwom, które po uzyskaniu pomocy publicznej jednego z państw członkowskich przenoszą swą działalność produkcyjną do innego państwa, naruszając w ten sposób postanowienia umowy zawartej z takim państwem członkowskim.

PROCEDURA

Tytuł	Ramy polityczne mające na celu wzmocnienie przemysłu produkcyjnego w UE – w kierunku bardziej zintegrowanego podejścia do polityki przemysłowej
Numer procedury	2006/2003(INI)
Komisja przedmiotowo właściwa	ITRE
Komisja wyznaczona do wydania opinii Data ogłoszenia na posiedzeniu	EMPL 19.1.2006
Ścisła współpraca	nie
Sprawozdawca komisji opiniodawczej Data powołania	Ilda Figueiredo 27.10.2005
Poprzedni sprawozdawca komisji opiniodawczej	---
Rozpatrzenie w komisji	21.2.2006 3.5.2006
Data zatwierdzenia wskazówek	4.5.2006
Wynik głosowania końcowego	za: 25 przeciw: 15 wstrzymujących się: 0
Posłowie obecni podczas głosowania końcowego	Jan Andersson, Roselyne Bachelot-Narquin, Jean-Luc Bennahmias, Philip Bushill-Matthews, Milan Cabrnach, Alejandro Cercas, Ole Christensen, Derek Roland Clark, Luigi Cocilovo, Jean Louis Cottigny, Proinsias De Rossa, Harald Ettl, Richard Falbr, Carlo Fatuzzo, Ilda Figueiredo, Stephen Hughes, Jan Jerzy Kułakowski, Sepp Kusstatscher, Raymond Langendries, Bernard Lehideux, Thomas Mann, Mario Mantovani, Jan Tadeusz Masiel, Ana Mato Adrover, Maria Matsouka, Csaba Öry, Marie Panayotopoulos-Cassiotou, José Albino Silva Peneda, Kathy Sinnott, Jean Spautz, Anne Van Lancker, Gabriele Zimmer
Zastępcy obecni podczas głosowania końcowego	Mihael Brejc, Udo Bullmann, Iratxe García Pérez, Pedro Guerreiro, Richard Howitt, Astrid Lulling, Jamila Madeira, Elisabeth Schroedter, Patrizia Toia, Yannick Vaugrenard
Zastępcy (art. 178 ust. 2) obecni podczas głosowania końcowego	---
Uwagi (dane dostępne tylko w jednym języku)	...

PROCEDURA

Tytuł	Ramy polityczne mające na celu wzmocnienie przemysłu produkcyjnego w UE – w kierunku bardziej zintegrowanego podejścia do polityki przemysłowej				
Numer procedury	2006/2003(INI)				
Komisja przedmiotowo właściwa Data ogłoszenia wydania zgody na posiedzeniu	ITRE 19.1.2006				
Komisja(e) wyznaczona(e) do wydania opinii Data ogłoszenia na posiedzeniu	JURI 19.1.2006	IMCO 19.1.2006	ENVI 19.1.2006	EMPL 19.1.2006	ECON 19.1.2006
Opinia niewydana Data wydania decyzji	JURI 30.1.2006	IMCO 21.2.2006	ENVI 30.1.2006	ECON 8.2.2006	
Ścisła współpraca Data ogłoszenia na posiedzeniu	nie				
Sprawozdawca(y) Data powołania	Joan Calabuig Rull 23.11.2005				
Poprzedni sprawozdawca(y)					
Rozpatrzenie w komisji	20.3.2006	18.4.2006	29.5.2006	30.5.2006	
Data przyjęcia	30.5.2006				
Wynik głosowania końcowego	za: 44 przeciw: 2 wstrzymujących się: 0				
Posłowie obecni podczas głosowania końcowego	John Attard-Montalto, Jan Březina, Philippe Busquin, Jerzy Buzek, Joan Calabuig Rull, Pilar del Castillo Vera, Jorgo Chatzimarkakis, Giles Chichester, Den Dover, Adam Gierek, Umberto Guidoni, András Gyürk, Fiona Hall, David Hammerstein Mintz, Rebecca Harms, Erna Hennicot-Schoepges, Ján Hudacký, Romana Jordan Cizelj, Werner Langen, Vincenzo Lavarra, Angelika Niebler, Reino Paasilinna, Umberto Pirilli, Miloslav Ransdorf, Vladimír Remek, Herbert Reul, Teresa Riera Madurell, Mechtild Rothe, Paul Rübig, Andres Tarand, Britta Thomsen, Patrizia Toia, Catherine Trautmann, Claude Turmes, Nikolaos Vakalis, Alejo Vidal-Quadras Roca				
Zastępca(y) obecny(i) podczas głosowania końcowego	Zdzisław Kazimierz Chmielewski, Edit Herczog, Toine Manders, Lambert van Nistelrooij, Francisca Pleguezuelos Aguilar, Vittorio Prodi, John Purvis				
Zastępca(y) (art. 178 ust. 2) obecny(i) podczas głosowania końcowego	Maria Badia I Cutchet, Giovanni Berlinguer, Marco Cappato				
Data złożenia	2.6.2006				
Uwagi (dane dostępne tylko w jednym języku)					